

Latina II

- BATXILERGOA
- LANDIBE HEZIKETA
- GOI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK

Azterketa

Kalifikazio eta zuzenketa irizpideak

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKAINASUN
CAMPUSA

CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

Azterketa honek bi aukera ditu. Haietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

Azterketa honek parte hauek ditu:

- Testuaren itzulpena: 0-5 puntu.
- 1. galdera: esaldi baten analisi sintaktikoa: 0-1 puntu.
- 2. galdera: hiru hitzen analisi morfologikoa: 0-1 puntu.
- 3. galdera: lexikoa eta fonetika: 0-1 puntu.
- 4. galdera: latin-literatura: 0-1 puntu.
- 5. galdera: Erromaren ondarearen iraupena. Adierazitako obra irakurri izana frogatzea (0-0,5 puntu). Horretaz gain, gure hizkuntzetako erregistro jasoetan erabiltzen dugun latinezko esaldi bat eta esamolde juridiko bat itzultzea edo/eta haiei buruzko iruzkin labur bat egitea (0-0,5 puntu).

Hiztegia erabil daiteke.

Este examen tiene dos opciones. Debes contestar a una de ellas.

No olvides incluir el código en cada una de las hojas de examen.

Este examen consta de las siguiente partes:

- Traducción del texto, que se calificará de 0 a 5 puntos.
- Cuestión 1^a: análisis sintáctico de una frase: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 2^a: análisis morfológico de tres palabras: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 3^a: léxico y fonética: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 4^a: literatura latina: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 5^a: pervivencia del legado de Roma. Demostración de haber leído la obra señalada (de 0 a 0,5 puntos) y traducción y/o breve comentario de una locución latina usada en la lengua culta actual o de un aforismo jurídico latino vigente en la actualidad (de 0 a 0,5 puntos).

Se permitirá el uso de diccionario.

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2014ko UZTAILA

LATINA II

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

JULIO 2014

LATÍN II

A AUKERA

Zesarri laguntza-eskari bat iristen zaio Kinto Zizeronen aldetik, zeina setiatuta baitago, eta behar diren aginduak ematen ditu beste legio batzuk bera dagoen lekura hurbildu daitezen.

Caesar, acceptis litteris hora undecima, nuntium¹⁾ ad M. Crassum quaestorem mittit, cuius hiberna aberant milia passuum XXV; iubet²⁾ media nocte legionem³⁾ proficisci⁴⁾ celeriterque ad se venire. Alterum nuntium¹⁾ ad Gaium Fabium legatum mittit, ut in Atrebatium fines legionem adducat (Caes., *Gall.*, V, 46).

Oharrak

- 1) *nuntium*: *nuntius*, -ii, 'mezulari' hitzetik.
- 2) *iubet*: subjektua Zesar da.
- 3) *legionem*: ondoren datozen bi infinitiboen subjektua.
- 4) *proficisci*: *proficiscor* aditzetik.

Galderak

1. Itzuli testua (hiztegia erabiliz) 5 puntu.
2. Egin ezazu *Alterum ... adducat* esaldiaren analisi sintaktikoa. 1 puntu.
3. Egin ezazu *acceptis, cuius* eta *aberant* hitzen analisi morfologikoa. 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *frigidus*, -a, -um eta *fabula*, -ae hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zein hitz ezagutzen dituzun latinezko *puteus*, -i eta *tempora* (*tempus*, -oris hitzaren plurala) terminoekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. *Poesia lirikoa* (*Katulo, Horazio, Ovidio*). 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iruditu zaizu Plautoren *Epidiko* obra? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, obra irakurri duzula frogatzeko 0,5 puntu.
 - b) Itzul itzazu latindar esaldi hauek, edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat: *Iunior / Senior* eta *Optima lex est, quae minimum relinquit arbitrio iudicis; optimus iudex, qui minimum sibi*. 0,5 puntu.

B AUKERA

Afrikarrek uste dute Herkulesen armada osatzen zuten herri batzuk Afrikan kokatu eta bertako biztanleekin nahastu zirela.

Postquam in Hispania Hercules, sicut Afri¹⁾ putant, interiit, exercitus eius, compositus ex variis gentibus, brevi²⁾ dilabitur. Ex eorum numero Medi, Persae et Armenii proximos³⁾ nostro mari locos occupaverunt. Persae paulatim per conubia Gaetulos secum miscuerunt et se ipsi⁴⁾ Nomadas appelaverunt (Sall., *Iug.*, 18, 3-7).

Oharrak

- 1) *Afri*: *Afer*, *-fra*, *-frum* 'afrikar' adjektiboaren nominatibo maskulino plurala.
- 2) *brevi*: adizlagun-balioarekin, 'denbora laburrean'.
- 3) *proximos*: *proximus*, *-a*, *-um* adjektiboak datiboa eskatzen du.
- 4) *ipsi*: nominatibo maskulino plurala.

Galderak

1. Itzul ezazu testua (hiztegia erabiliz). 5 puntu.
2. Egin ezazu *Postquam ... dilabitur* esaldiaren analisi sintaktikoa. 1 puntu.
3. Egin ezazu *interiit*, *eorum* eta *miscuerunt* hitzen analisi morfologikoa. 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *clavis*, *-is* eta *colloco*, *-are* hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikoari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zein hitz ezagutzen dituzun latinezko *corona*, *-ae* eta *virtus*, *-utis* hitzekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. *Erromatar antzerkia (Plauto eta Terentzio)*. 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iruditu zaizu Plautoren *Epidiko* obra? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, obra irakurri duzula frogatzeko. 0,5 puntu.
 - b) Itzul itzazu latindar esaldi hauek, edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat: *Corrigenda* eta *Contra iuris civilis regulas pacta conventa non habentur*. 0,5 puntu.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

LATINA II

- 1) Latinezko testua gaztelaniara edo euskarara itzultzea, hiztegia erabiliz.
 - Gehienez, 5 puntu.
 - Hauek balioetsiko dira: latinezko testuaren edukia ulertzea, kontzeptuak xede-hizkuntzara itzultzeko gaitasuna eta itzulpenak erakusten duen latin gramatikaren ezagutza.
- 2) Proposatutako esaldiaren analisi sintaktikoa.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Esaldi osoaren egitura sintaktikoari buruzko eta esaldiko elementu bakoitzaren sintaxiari buruzko analisia egin behar da.
- 3) Adierazitako hitzen analisi morfologikoa.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Kasuaren arabera, izen-jokoaren (generoa, numeroa eta kasua) edo aditz-jokoaren (pertsona, numeroa, denbora, modua eta boza) bereizgarriak zehaztu behar dira, betiere kontuan izanda galdera hitzak testuinguru horretan duen balioari dagokiola (adib.: zer da «hoc» dagoen testuan, eta ez zer izan daitekeen «hoc» testuingurua kontuan hartu gabe).
- 4) Lexikoari eta fonetikari buruzko galdera. Lexiko latindarraren gaztelaniarako edo euskararako bilakaeraren adibideak.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Hauek balioetsiko dira: emandako hitzen kopurua eta, batez ere gaztelaniaren kasuan, hitz bakoitzari dagozkion lege fonetikoaren azalpena.
- 5) Literatura latindarraren historiari buruzko galdera.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Galderako literatura-generoa definitu behar du ikasleak, eta egile horri (edo horiei) buruz dakiena azaldu; batez ere, literatura-genero horri dagozkion obrei buruz jardun behar du.
- 6) a) Itzulitako obra latindar baten irakurketa.
 - Gehienez, 0,50 puntu.
 - Galderaren helburu bakarra da jakitea ea ikasleak ikasturte honetarako adierazi den obra (Plautoren *Epidicus*) irakurri ote duen. Horretarako behar adina datu eta xehetasun eman behar ditu ikasleak.b) Egungo hizkuntza jasoan erabiltzen diren latinezko lokuzioak eta latin juridikoaren esaldien eta esaeren zerrenda.
 - Gehienez, 0,50 puntu.
 - Egungo hizkuntza jasoan erabiltzen den lokuzioetako baten eta egun erabiltzen den latin juridikoaren esaldi baten itzulpena edo/eta iruzkin laburra eskatzen da.